

Posudek vedoucího bakalářské práce

Student: Lenka BALDOVÁ

Obor: ČJ – SPG

Název práce v českém jazyce: *Pohádka o perníkové chaloupce v různých variacích a její využití v literární výchově na 2. stupni ZŠ*

Název práce v anglickém jazyce: *"Hansel and Gretel" fairy tale in different variations and its use in literary education in lower-secondary schools*

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Lukáš Neumann, Ph.D.

Studentka Lenka Baldová si vybrala téma práce proto, že ji nadchla lekce v knihovně pro žáky 2. stupně ZŠ, které byla svědkem na praxi. Lenka se proto chtěla zaměřit na otázku, jak pracovat s žánrem pohádky na 2. stupni ZŠ. Tento žánr bývá součástí Školních vzdělávacích programů, a tedy i obsahem výuky na 2. stupni ZŠ, ale žáky ve starším školním věku příliš neoslovuje, míjí se s jejich žánrovými a tematickými preferencemi.

Cíli předložené bakalářské práce tedy bylo: vybrat a porovnat různé varianty pohádky „O perníkové chaloupce“ a zhodnotit, zda vybrané varianty naplňují znaky folklórních pohádek; následně vybrat dvě vhodné varianty a navrhnout k nim výukovou lekci, která bude předmětem praktické části práce. Tuto lekci realizovat a následně reflektovat její vhodnost.

V teoretické části autorka poměrně systematicky vymezuje žánry literatury pro děti a mládež, hororu a pohádky. Pozornost je věnována také roli ilustrace v literatuře pro děti a mládež – protože tu autorka využívá v praktické části práce. Dále je uvedena stručná analýza RVP ZV – jelikož z ní vychází i návrh lekce pro druhostupňové žáky; vymezení čtenářských strategií, které slouží jako podpora porozumění textu u žáků. Ocenit bych chtěla právě toto téma, která do práce autorka vnesla samostatně na základě promýšlení didaktického potenciálu pohádkového žánru, a poměrně originálně.

Autorka v této části práce prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou (i když používá základní zdroje informací a některé kapitoly by si zasloužit rozšířit o další prameny a zdroje) a využívat získané poznatky ve své praxi. To se projevilo zejména v 7. kapitole, věnované charakteristice vybraných variant pohádek O perníkové chaloupce. Tento autorčin výběr nemohl a ani neměl ambice pokrýt celé spektrum vydaných pohádek v posledních letech, ale přesto by úvodní odstavec této kapitoly byl žádoucí, aby vybrané kapitoly zasadil do širšího kontextu. Autorka vybírá velice specifické verze, které analyzuje nejprve jednotně. Následně hledá podobnosti a rozdíly mezi jednotlivými verzemi. I přes doporučení autorce zde absentuje návaznost

na klasické folklorní pohádky (viz Tille a jeho *Soupis českých pohádek*), což by práci prospělo, resp. zpřesnilo návaznost a umožnilo i hlubší interpretaci vybraných verzí. Přesto soudím, že autorka prokázala schopnost interpretovat text dle jednotné struktury a hledat shody i rozdíly v jednotlivých verzích, což je dobře využitelná dovednost pro pedagoga při výběru vhodné verze textu do výuky.

Druhým cílem praktické části práce je navržení, realizace a reflexe lekce, která by druhostupňovým žákům zprostředkovala žánr pohádky. Tato lekce byla velice vhodně navržena, realizována a reflektována (i na základě zpětných vazeb od žáků, které slouží jako důkaz o učení, a autorce poskytují důležitou zpětnou vazbu).

Velice oceňuji zařazení švédské verze pohádky a funkčního zapojení čtenářských strategií, včetně vizualizace, která bývá zejména na 2. stupni neprávem opomíjena. Autorka také vhodně využívá ilustrace, což je jeden z důležitých faktorů motivace ke čtenářství u současných žáků. Prokázala, že je schopna empaticky reagovat na dění ve třídě, klást žákům vhodné otázky a podnítit jejich přemýšlení o literárním díle. Podle mého soudu autorka prokázala dovednost aplikovat své poznatky do praxe a vhodným způsobem naplánovat lekci s literárními texty a ilustracemi tak, aby docházelo k učení žáků, jejich komplexními rozvoji a motivovala je k četbě, navíc citlivě reagovala na individuální potřeby žáků a prokázala, že je schopna reflektovat i individuální potřeby žáků, což jí může do budoucna pomoci při diferenciaci výuky. Za to jí patří velký dík.

Bakalářská práce vykazuje poměrně často gramatické chyby, a to již v abstraktu práce (autorce doporučuji je opravit a vložit dodatečně jako errata) – ty sice nesnižují srozumitelnost práce, ale uškodily její celkové kvalitě.

Jsem přesvědčena, že pokud by práce nevznikala v takovém časovém presu, byla by ještě kvalitnější. Avšak i v této podobě se jedná o práci inspirativní, zejména v pečlivé analýze vybraných verzí pohádek a navržené, realizované i reflektované lekci.

Předložená práce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce v daném studijním oboru, nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz či Turnitin s jiným dokumentem, všechny zdroje jsou řádně odkazovány.

Práci doporučuji k obhajobě.

Praha, 5. 1. 2023

Veronika Laufková